

STEM – PREFERENCE PREZIDENTSKÝCH KANDIDÁTŮ PROSINEC 2012

Aktuální průzkum STEM se uskutečnil začátkem prosince, tedy po vyřazení J. Bobošíkové, T. Okamury a V. Dlouhého z prezidentské volby ministerstvem vnitra, ale ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o stížnostech těchto kandidátů na postup MV ČR.

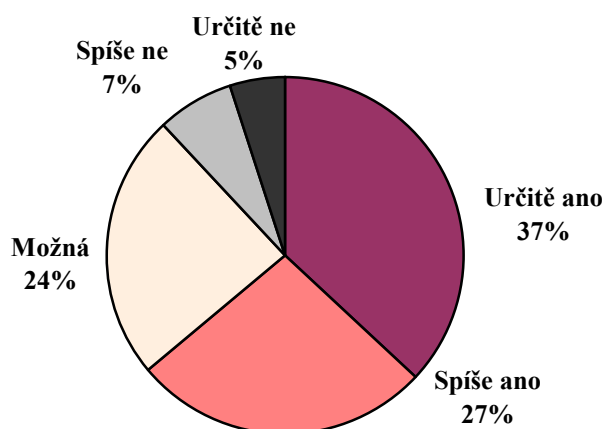
Výsledky prosincového výzkumu potvrzují Jana Fischera v postavení nejvíce preferovaného kandidáta, ovšem jeho náskok již není tak jednoznačný. Zlepšuje se pozice druhého v pořadí, Miloše Zemana, v nižší míře i třetího Jiřího Dienstbiera. Volební preference stranických kandidátů Přemysla Sobotky a Karla Schwarzenberga jsou vyrovnané (stejný podíl hlasů pro první kolo získal na začátku prosince i Tomio Okamura).

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 7. prosince 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal soubor 1074 respondentů.

1. VOLEBNÍ ÚČAST

Historicky první přímá volba prezidenta je očekávána stále s velkým zájmem veřejnosti. Průzkum z počátku prosince ukazuje, že účast v prezidentských volbách by mohla být na úrovni dvou třetin voličů. Od zájmu o účast ve volbách jen velmi mírně kolísá (od 64 % do 68 %). Pouze zhruba desetina dotázaných účast odmítá.

„Zúčastníte se přímých voleb prezidenta republiky?“



Pramen: STEM, Trendy 2012/12, 1074 respondentů

Do prosincového průzkumu STEM byly zařazeny osobnosti, které svou kandidaturu na prezidentskou funkci potvrdily 6. listopadu splněním podmínek kandidatury a odevzdáním kandidátních listin. Průzkum se uskutečnil ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o stížnostech kandidátů, proto zahrnuje i ty kandidáty, jejichž kandidátní listiny 23. listopadu ministerstvo vnitra odmítlo.

2. PŘIJATELNOST KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Základním ukazatelem pro posouzení vyhlídek jednotlivých kandidátů je míra jejich celkové přijatelnosti. Přijatelnost zjišťujeme jednotlivě pro každého kandidáta zvlášť, což je výhodou oproti výběru preferovaného kandidáta ze seznamu, kde vždy záleží na výčtu předložených osobností.¹ Výsledky v následující tabulce ukazují, že i začátkem prosince byli nejpřijatelnějšími kandidáty J. Fischer, J. Dienstbier a M. Zeman. Za nimi s odstupem „skóroval“ T. Okamura, jehož míra přijatelnosti oproti minulému průzkumu mírně oslabila a přiblížila jej tak k následující skupině „průměrně“ přijatelných kandidátů: K. Schwarzenberg, P. Sobotka, T. Fischerová, V. Dlouhý a Z. Roithová. Poněkud méně přijatelnými jsou J. Bobošíková a V. Franz. V porovnání s předchozím průzkumem posílila míra přijatelnosti především u T. Fischerové a Z. Roithové. Vedle Okamury došlo k mírnému poklesu přijatelnosti také u J. Fischera a J. Bobošíkové. Podobně jako v minulém průzkumu se potvrzuje posilování znalosti u původně méně známých kandidátů (Franze v září neznalo 27 %, nyní 6 %, Fischerovou 15 %, nyní 6 %, Roithovou 14 %, nyní 8 %).

PŘIJATELNOST KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Procentuální podíl souhrnu odpovědí „*Určitě ano*“ + „*Spíše ano*“ + „*Možná*“
a podíl lidí, kteří kandidáta neznají

| | Kandidát(ka) | Září | Říjen | Listopad | Prosinec 2012 | Nezná |
|-----|------------------------------|------|-------|----------|---------------|-------|
| 1. | Jan Fischer (nezávislý) | 74 | 68 | 74 | 70 | 1 |
| 2. | Miloš Zeman (SPOZ) | 51 | 47 | 50 | 52 | 1 |
| 3. | Jiří Dienstbier (ČSSD) | 46 | 47 | 52 | 52 | 2 |
| 4. | Tomio Okamura (nezávislý) | -- | -- | 42 | 39 | 1 |
| 5. | Karel Schwarzenberg (TOP 09) | 25 | 26 | 30 | 32 | 1 |
| 6. | Přemysl Sobotka (ODS) | 25 | 26 | 28 | 31 | 3 |
| 7. | Táňa Fischerová (nezávislá) | 23 | 20 | 24 | 30 | 6 |
| 8. | Vladimír Dlouhý (nezávislý) | 26 | 21 | 25 | 26 | 5 |
| 9. | Zuzana Roithová (KDU-ČSL) | 16 | 16 | 16 | 23 | 8 |
| 10. | Jana Bobošíková (Suverenita) | 21 | 22 | 22 | 19 | 2 |
| 11. | Vladimír Franz (nezávislý) | 11 | 11 | 14 | 16 | 6 |

Pramen: STEM, Trendy 2012/9-2012/12

¹ **Znění otázky:** „*Postupně Vám budu číst jména osobností, o kterých se v médiích nejčastěji hovoří jako o možných kandidátech na funkci příštího prezidenta republiky. Pro orientaci u každého uvedu také stranickou příslušnost. Řekněte mi, prosím, podle KARTY, zda byste v prezidentských volbách byl(a) ochoten/ochotna dát právě tomuto kandidátovi, kandidátce svůj hlas.*“

1. *Určitě ano*, 2. *Spíše ano*, 3. *Možná*, 4. *Spíše ne*, 5. *Určitě ne*, 6. *Kandidáta nezná*, 7. *Neví*

Ukazatel přijatelnosti je tvořen součtem prvních třech variant odpovědí. Pořadí v tabulce odpovídá výsledkům za aktuální výzkum a je dáno přesnou procentní hodnotou součtu variant odpovědí (na jedno desetinné místo).

3. VOLEBNÍ POTENCIÁL KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Další ukazatel, volební potenciál kandidátů, není odvozen z baterie otázek jako předchozí ukazatel, ale je kombinací dvou jednoduchých dotazů.² STEM se ptá, koho by lidé z předloženého výčtu kandidátů na kartě aktuálně volili v prvním kole a komu by dali hlas v druhém kole prezidentské volby, pokud by nepostoupil kandidát, kterému chtěli dát hlas v kole prvním. Volební potenciál konstruujeme jako součet procentuálních podílů pro kandidáta z obou dotazů. Samozřejmě tu záleží na předloženém výčtu osobností. V prosincovém průzkumu byli z výčtu kandidátů na kartě vyřazeni L. Jakl a K. Samková.

Na začátku prosince měl nejvyšší volební potenciál stále Jan Fischer. Jeho náskok však snížil jak Miloš Zeman, tak Jiří Dienstbier. Tomio Okamura byl čtvrtý. Vyrovnané bylo postavení Karla Schwarzenberga a Přemysla Sobotky. Za nimi již následovala skupina kandidátů s nízkým volebním potenciálem. Pořadí na předních místech pomyslného žebříčku bylo sice stejné jako v předchozím průzkumu, došlo však k výrazným změnám v odstupech mezi kandidáty. Především oslabil volební potenciál J. Fischera, v menší míře rovněž T. Okamury. Posílení potenciálu M. Zemana spolu s předchozím konstatováním znamená výrazné snížení odstupeku Zemana od Fischera. Potenciál J. Dienstbiera sice rovněž mírně posílil, ovšem poněkud méně než u Zemana. S postupným představováním i méně známých kandidátů v médiích se zvýšil volební potenciál i u dalších kandidátů.

VOLEBNÍ POTENCIÁL KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Součet procentuálních podílů u jednotlivých kandidátů pro obě kola prezidentských voleb

| Kandidát(ka)* | Září 2012 | Říjen 2012 | Listopad 2012 | Prosinec 2012 |
|------------------------------|-----------|------------|---------------|---------------|
| Jan Fischer (nezávislý) | 47 | 47 | 49 | 41 |
| Miloš Zeman (SPOZ) | 28 | 30 | 27 | 31 |
| Jiří Dienstbier (ČSSD) | 18 | 26 | 22 | 24 |
| Tomio Okamura (nezávislý) | -- | -- | 18 | 15 |
| Karel Schwarzenberg (TOP 09) | 10 | 10 | 10 | 13 |
| Přemysl Sobotka (ODS) | 8 | 11 | 9 | 12 |
| Táňa Fischerová (nezávislá) | 5 | 5 | 5 | 7 |
| Vladimír Franz (nezávislý) | 3 | 4 | 5 | 7 |
| Vladimír Dlouhý (nezávislý) | 6 | 7 | 5 | 6 |
| Zuzana Roithová (KDU-ČSL) | 3 | 4 | 4 | 6 |
| Jana Bobošíková (Suverenita) | 5 | 9 | 5 | 5 |

Pramen: STEM, Trendy 2012/9-2012/12

* V září byl na kartě s prezidentskými kandidáty ještě J. Švejnar (jeho volební potenciál byl 29 %). V listopadu byl na kartu s prezidentskými kandidáty nově zařazen T. Okamura. V prosinci byla karta s kandidáty bez K. Samkové a L. Jakla (jejich volební potenciál v listopadu byl 1%).

² Znění otázek:

- „*Iména vybraných prezidentských kandidátů Vám teď předložím společně na KARTĚ. Kdyby se první kolo prezidentské volby konalo již dnes, kterému z nich byste dal(a) svůj hlas?*“

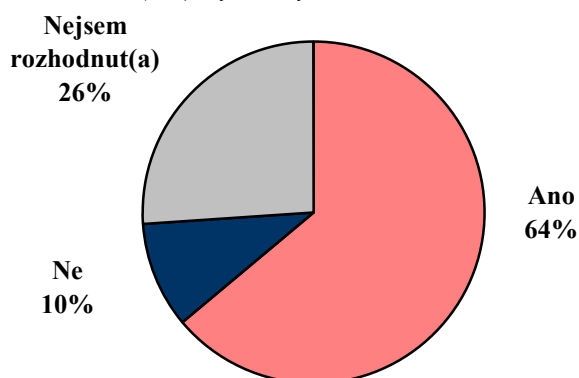
- „*A pokud by Váš kandidát nepostoupil do druhého kola, kterému jinému z uchazečů na KARTĚ byste v druhém kole prezidentské volby případně dal(a) svůj hlas?*“

KARTA byla respondentům předložena ve třech variantách s různým pořadím kandidátů.

4. PRVNÍ KOLO PREZIDENTSKÉ VOLBY – ÚČAST A PREFERENCE KANDIDÁTŮ

Pokud by se první kolo prezidentské volby konalo nyní, zúčastnily by se ho podle vlastních slov téměř dvě třetiny dotázaných občanů. Tento podíl se s blížícím se termínem voleb nijak výrazně nemění.

„Pokud by se první kolo volby prezidenta republiky konalo příští týden, šel (šla) byste Vy osobně volit?“



Pramen: STEM, Trendy 2012/12, 1074 respondentů

V následující tabulce jsou uvedeny podíly hlasů pro první kolo prezidentské volby. Jan Fischer získává i v tomto zobrazení nejvíce preferencí, ovšem jeho odstup od druhého Miloše Zemana se v prosinci výrazně snížil (z 18 procentních bodů rozdílu na 8 bodů).

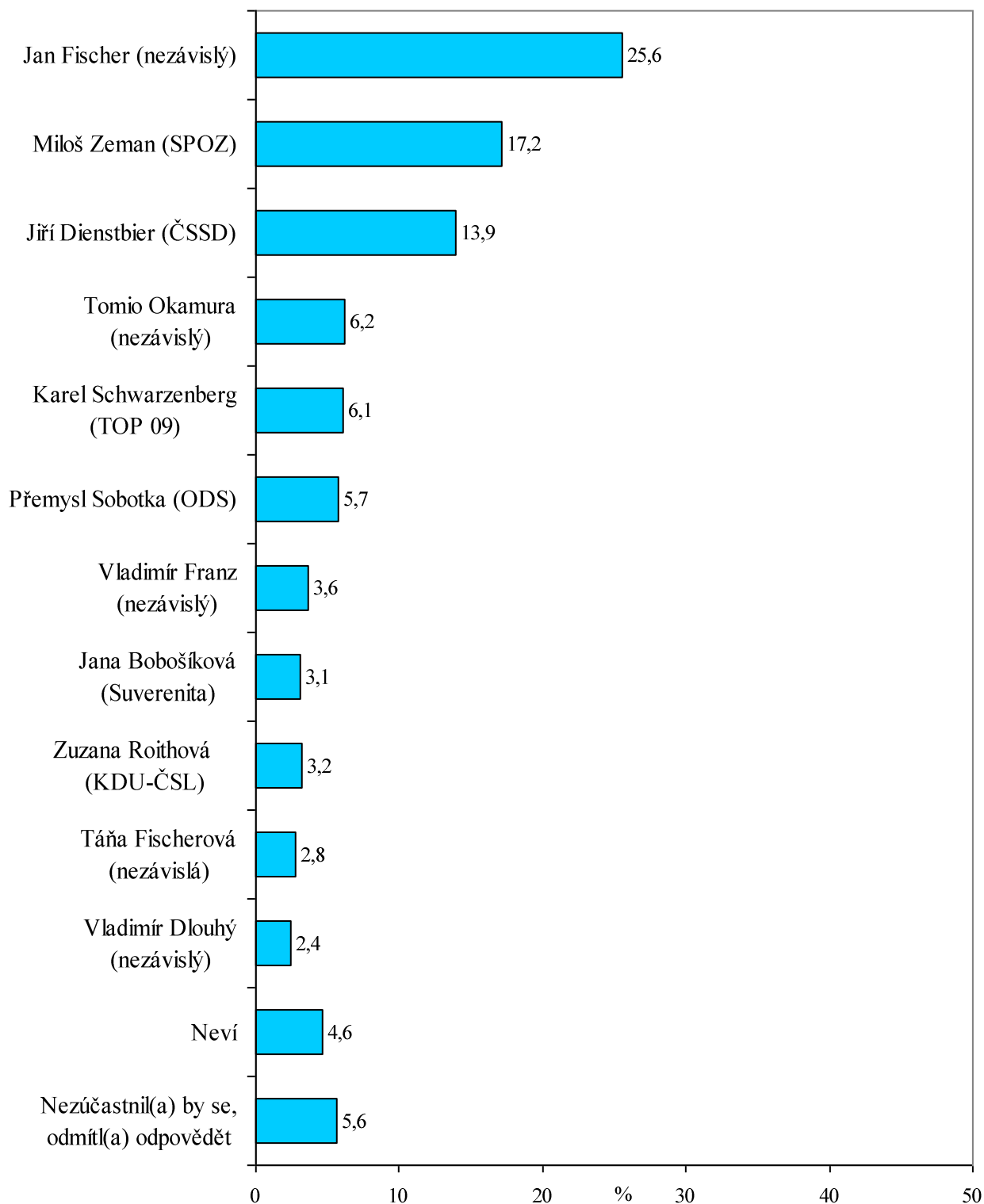
„Jména vybraných prezidentských kandidátů Vám teď předložím společně na KARTĚ.

Kdyby se první kolo prezidentské volby konalo již dnes, kterému z nich byste dal(a) svůj hlas?“

| Kandidát(ka) | Září 2012 | Říjen 2012 | Listopad 2012 | Prosinec 2012 |
|---------------------------------|-----------|------------|---------------|---------------|
| Jan Fischer (nezávislý) | 30,2 | 29,8 | 32,3 | 25,6 |
| Miloš Zeman (SPOZ) | 15,2 | 16,5 | 14,1 | 17,2 |
| Jiří Dienstbier (ČSSD) | 8,7 | 13,9 | 11,6 | 13,9 |
| Tomio Okamura (nezávislý) | -- | -- | 8,2 | 6,2 |
| Karel Schwarzenberg (TOP 09) | 5,7 | 5,5 | 4,7 | 6,1 |
| Přemysl Sobotka (ODS) | 4,0 | 6,5 | 4,2 | 5,7 |
| Vladimír Franz (nezávislý) | 1,8 | 2,4 | 2,6 | 3,6 |
| Jana Bobošíková (Suverenita) | 1,8 | 4,3 | 2,4 | 3,1 |
| Zuzana Roithová (KDU-ČSL) | 1,2 | 1,7 | 2,1 | 3,2 |
| Táňa Fischerová (nezávislá) | 2,1 | 1,8 | 2,1 | 2,8 |
| Vladimír Dlouhý (nezávislý) | 2,1 | 2,7 | 1,9 | 2,4 |
| Klára Samková (nezávislá) | 0,8 | 0,7 | 0,6 | -- |
| Ladislav Jakl (SSO) | 0,7 | 0,5 | 0,1 | -- |
| Jan Švejnar (nezávislý) | 12,0 | -- | -- | -- |
| Neví | 8,2 | 7,1 | 8,5 | 4,6 |
| Nezúčastnil(a) by se, odmítl(a) | 5,3 | 6,7 | 4,5 | 5,6 |

Pramen: STEM, Trendy 2012/9-2012/12

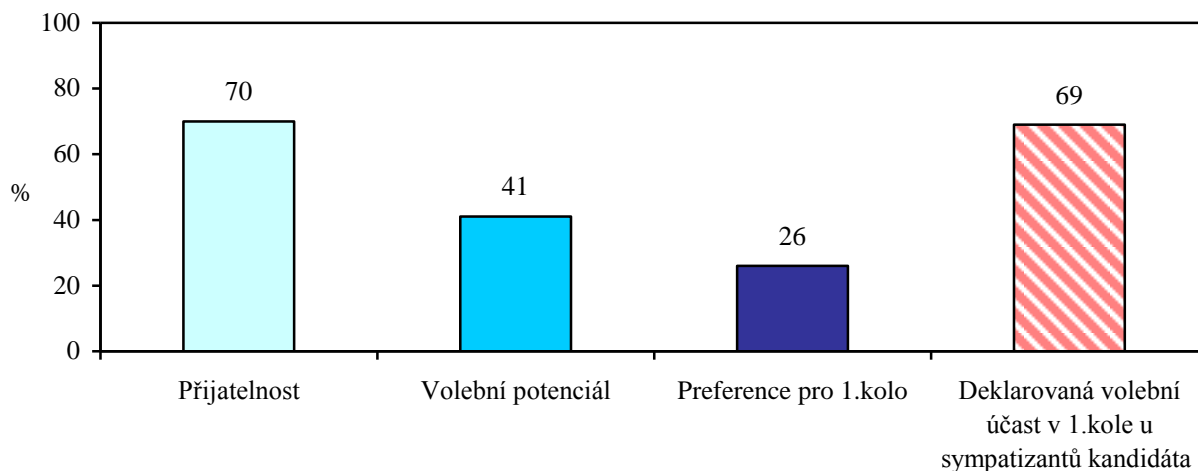
„Jména vybraných prezidentských kandidátů Vám teď předložím společně na KARTĚ.
Kdyby se první kolo prezidentské volby konalo již dnes, kterému z nich byste dal(a) svůj hlas?“



Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

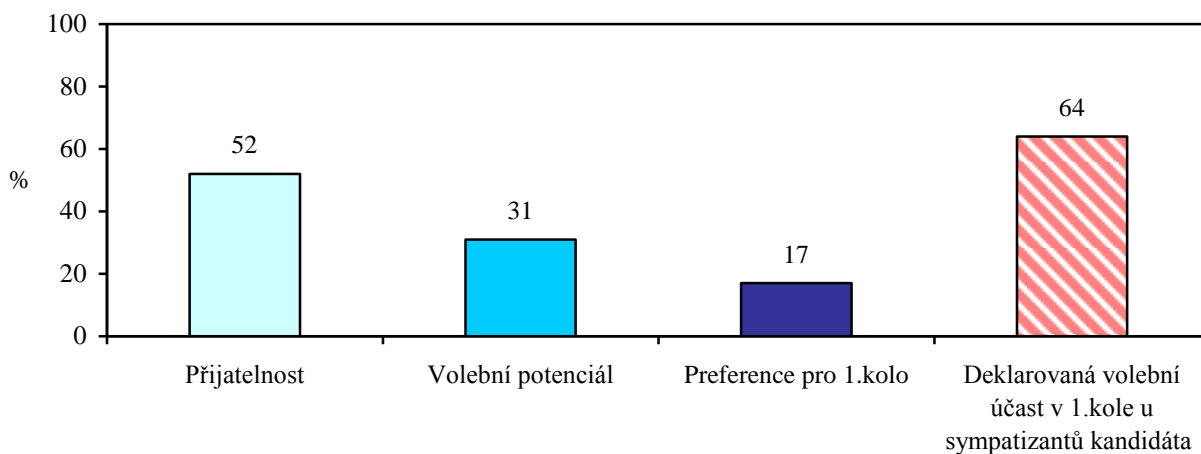
5. PŘEHLED UKAZATELŮ PRO PREZIDENTSKÉ KANDIDÁTY S NEJVĚTŠÍ PODPOROU VEŘEJNOSTI

Jan Fischer (nezávislý)



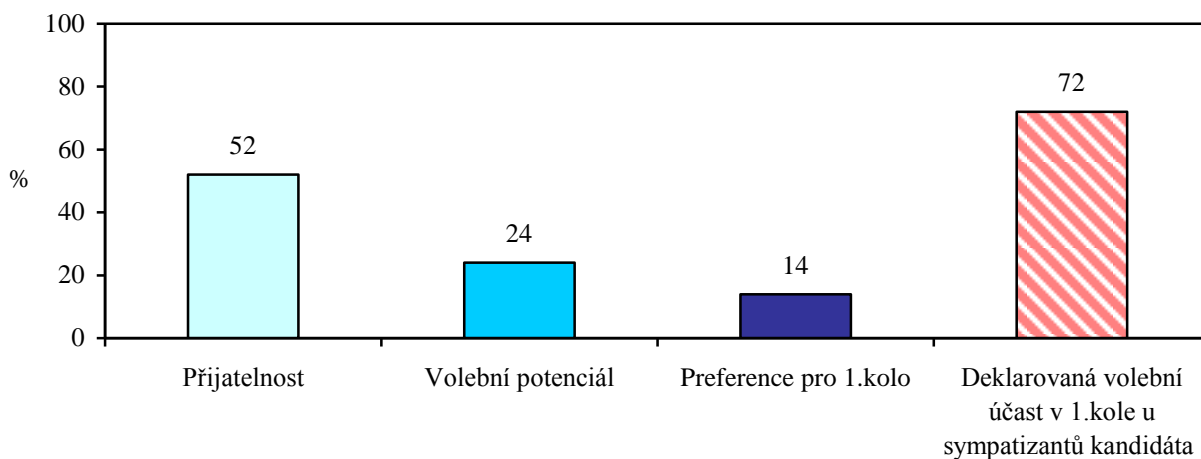
Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

Miloš Zeman (SPOZ)



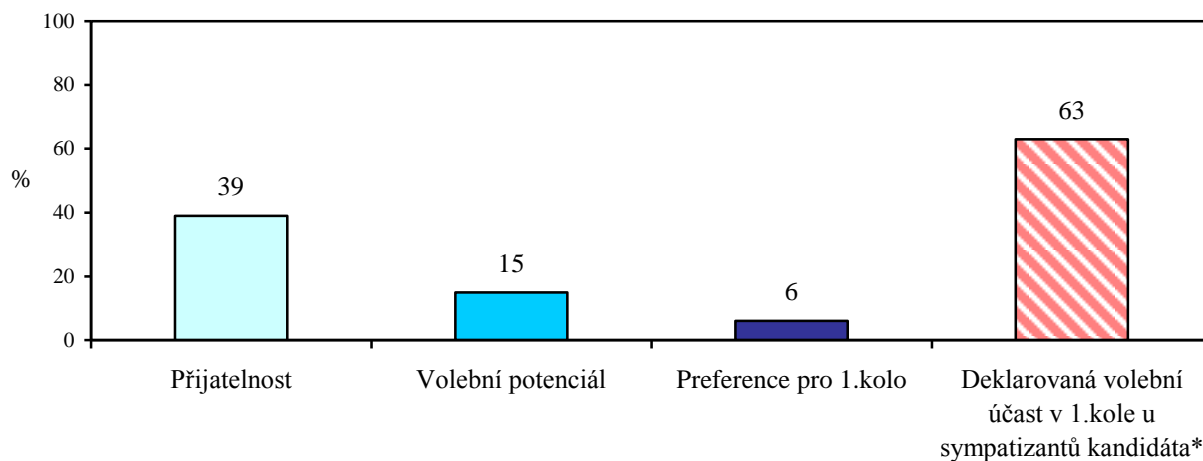
Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

Jiří Dienstbier (ČSSD)



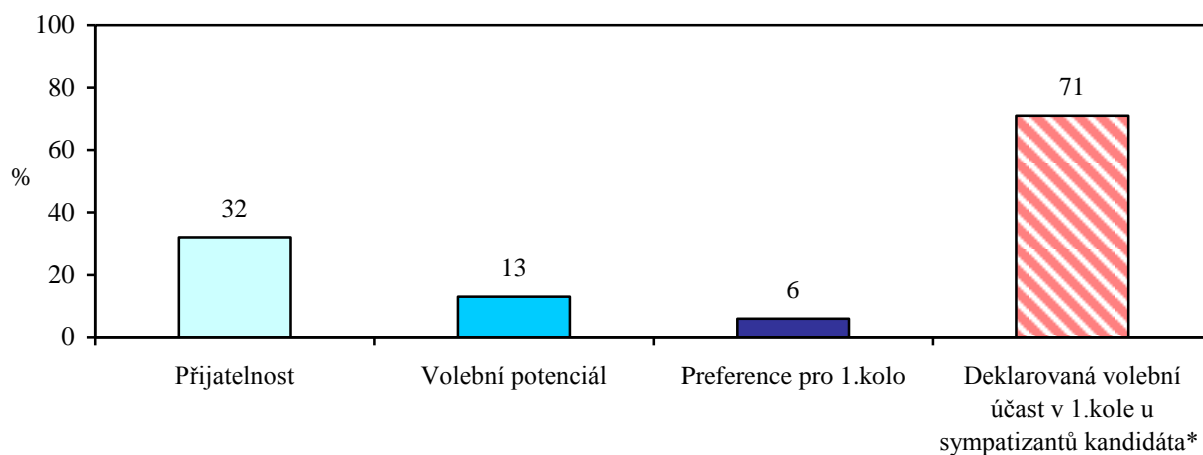
Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

Tomio Okamura (nezávislý)



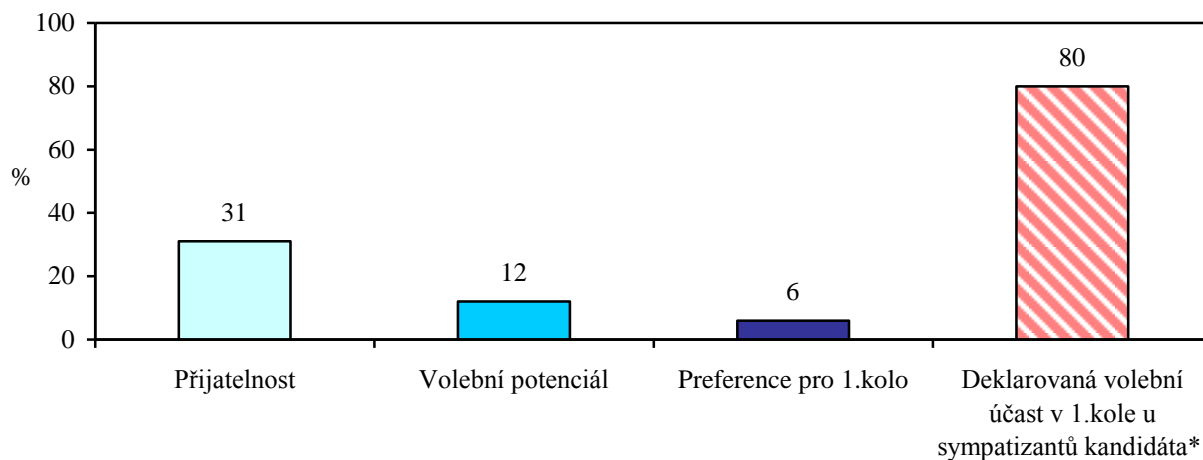
Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

Karel Schwarzenberg (TOP 09)



Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

Přemysl Sobotka (ODS)



Pramen: STEM, Trendy 12/2012, 1074 respondentů starších 18 let

* Údaje o deklarované volební účasti jsou vzhledem k počtu respondentů podporujících tyto kandidáty pouze orientační.